

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησης 119/2024

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Ε')**
Συνεδρίαση της 30ης Οκτωβρίου 2024

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Αικατερίνη Γρηγορίου, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ.

Μέλη: Ευστράτιος Ηλιαδέλης, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ, Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Αικατερίνη Γαλάνη, Περικλής Αγγέλου, Δημήτριος Καμάρης, Ουρανία Πατσοπούλου, Βασιλεία Πελέκου, Αγγελική Αναστοπούλου, Χρήστος Κοραντζάνης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Νικόλαος Παπαντίνας, Πάρεδρος ΝΣΚ (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με αριθμό πρωτ. 81267/11.07.2024.

Περίληψη ερωτήματος: Εάν αίτημα για παράταση της απόσπασης μέλους του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού του Τμήματος Δημοσιογραφίας και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σε θέση εθνικού εμπειρογνώμονα στη Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα κριθεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. 1104/1980 ή των διατάξεων της παραγράφου 9 του άρθρου 162 του ν. 4957/2022, σε συνδυασμό με την παράγραφο

9 του άρθρου 157 του νόμου αυτού, με βάση τις οποίες θα προσδιοριστεί το αρμόδιο όργανο για την εξέταση του αιτήματος και η συνολική διάρκεια της απόσπασης.

Στο πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε΄) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Στο παραπάνω έγγραφο του ερωτήματος, όπως συμπληρώνεται και διευκρινίζεται με το έγγραφο με αριθμό πρωτ. 80019/05.07.2024 της Διεύθυνσης Προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και τα συνημμένα σ' αυτό έγγραφα, δίδεται το ακόλουθο πραγματικό:

1. Με κοινή απόφαση με αριθμό πρωτ. 152367/Ζ2/24.11.2021 του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρωπίνου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών αποφασίστηκε η απόσπαση της ..., μόνιμου μέλους του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δι.Π.) κατηγορίας Π.Ε. και βαθμίδας Α΄ του Τμήματος Δημοσιογραφίας και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.), σε θέση εθνικού εμπειρογνώμονα στη Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας (DG COMM) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για χρονικό διάστημα ενός έτους από την ανάληψη των καθηκόντων της, που έλαβε χώρα στις 30.11.2021. Ακολούθως, με την κοινή απόφαση με αριθμό πρωτ. 123302/Ζ2/07.10.2022 του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και της Αναπληρώτριας Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρωπίνου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών αποφασίστηκε η παράταση της απόσπασής της στην ως άνω θέση για χρονικό διάστημα δύο ετών, δηλαδή από 01.12.2022 μέχρι 30.11.2024. Οι παραπάνω αποφάσεις εκδόθηκαν κατ' επίκληση, μεταξύ άλλων, του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. 1104/1980, όπως ισχύει.

2. Με το έγγραφό της με αριθμό πρωτ. 2436/15.04.2024 η Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία στην Ευρωπαϊκή Ένωση διαβίβασε στο Τμήμα Λοιπού Προσωπικού της Διεύθυνσης Προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών του Α.Π.Θ. επιστολή με στοιχεία Ares(2024)2463464/04.04.2024 της Γενικής Διεύθυνσης

Ανθρωπίνων Πόρων και Ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία ζητείται η παράταση της απόσπασης της ανωτέρω για ένα ακόμη έτος, ήτοι από 01.12.2024 μέχρι 30.11.2025.

3. Η Γενική Διεύθυνση Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, στην οποία περιήλθε το ανωτέρω έγγραφο της Μόνιμης Ελληνικής Αντιπροσωπείας, διαβίβασε, με το έγγραφό της με αριθμό πρωτ. 46103/Z2/30.04.2024, το σχετικό αίτημα στο Α.Π.Θ. και, παράλληλα, διατύπωσε την άποψη ότι, σύμφωνα με την παράγραφο 9 του άρθρου 162 του ν. 4957/2022, όπως η παράγραφος αυτή προστέθηκε με το άρθρο 146 του ν. 5039/2023, τα μέλη Ε.ΔΙ.Π. των Α.Ε.Ι. δύνανται να αποσπώνται ως εμπειρογνώμονες σε διεθνείς οργανισμούς κατ' ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 9 του άρθρου 157 για τα μέλη Δ.Ε.Π., δηλαδή με πράξη του Πρύτανη του οικείου Α.Ε.Ι., τηρουμένων των λοιπών προϋποθέσεων του νόμου, ο δε συνολικός χρόνος απόσπασης δεν δύναται να υπερβαίνει τα τρία έτη.

4. Ακολούθως, η Γενική Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών του Α.Π.Θ., επικαλούμενη το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 1104/1980, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 7 του ν. 3320/2005, διαβίβασε, με το έγγραφό της με αριθμό πρωτ. 64503/13.05.2024, στη Διεύθυνση Προσωπικού Ανώτατης Εκπαίδευσης (Τμήμα Β' Λοιπού Διδακτικού Προσωπικού) του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και στη Διεύθυνση Διαχείρισης Ανθρωπίνου Δυναμικού του Υπουργείου Εσωτερικών, για τις περαιτέρω δικές τους ενέργειες, τα σχετικά με την παράταση της απόσπασης του ανωτέρω μέλους Ε.ΔΙ.Π. έγγραφα και συγκεκριμένα: α) το ως άνω έγγραφο με αριθμό πρωτ. 2436/15.04.2024 της Μόνιμης Ελληνικής Αντιπροσωπείας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, β) την αίτηση με αριθμό πρωτ. 59604/18.04.2024 της ενδιαφερομένης για την παράταση της απόσπασής της και γ) το έγγραφο με αριθμό πρωτ. 63818/08.05.2024 του Τμήματος Δημοσιογραφίας και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του Α.Π.Θ., σύμφωνα με το οποίο η Συνέλευση του Τμήματος, κατά τη συνεδρίασή της με αριθμό 546/24.04.2024, ενέκρινε την ως άνω αίτηση παράτασης απόσπασης.

5. Με το έγγραφο με αριθμό πρωτ. 52210/Z2/21.05.2024 της Διεύθυνσης Προσωπικού Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού επιστράφηκε το αίτημα στο Α.Π.Θ. και επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με όσα διαλαμβάνονται στο πιο πάνω έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Ανώτατης Εκπαίδευσης με αριθμό πρωτ. 46103/Z2/30.04.2024 (σκ. 3), η εξέταση του εν λόγω αιτήματος εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Πρύτανη.

6. Ενόψει των ανωτέρω, η ερωτώσα Υπηρεσία διατυπώνει την άποψη ότι το άρθρο 162 παρ. 9 του ν. 4957/2022 ρυθμίζει το θέμα των αποσπάσεων των μελών Ε.ΔΙ.Π. των Α.Ε.Ι. ως εμπειρογνωμόνων σε διεθνείς οργανισμούς γενικά, ενώ η διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. 1104/1980 περιέχει διακριτή πρόβλεψη για το επιτρεπτό της απόσπασης του τακτικού προσωπικού των φορέων του δημόσιου τομέα σε θέσεις εθνικών εμπειρογνωμόνων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, «δηλονότι σε υπερεθνική οντότητα που αντιδιαστέλλεται εννοιολογικά προς τους κλασικούς διεθνείς οργανισμούς» και ζητά να εξεταστεί εάν, «με βάση την σχετική θεμελιώδη ερμηνευτική αρχή (*lex posterior generalis non derogat legi priori speciali*)», το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 1104/1980 εφαρμόζεται στην ερευνώμενη περίπτωση ως ειδικότερη διάταξη σε σχέση με τη μεταγενέστερη διάταξη του άρθρου 162 παρ. 9 του ν. 4957/2022.

Νομοθετικό πλαίσιο

7. Στις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 1104/1980 «Περί εκπροσωπήσεως της Ελλάδος στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, ιδρύσεως Διπλωματικών και Προξενικών Αρχών και ρυθμίσεως άλλων συναφών οργανωτικών θεμάτων» (Α' 298), όπως η παράγραφος 1, μετά από διάφορες τροποποιήσεις και συμπληρώσεις, αντικαταστάθηκε από το άρθρο 7 του ν. 3320/2005 (Α' 48), το πρώτο εδάφιο αντικαταστάθηκε από το άρθρο τέταρτο του ν. 4380/2016 (Α' 66) και το προτελευταίο εδάφιο από το άρθρο τέταρτο του ν. 4420/2016 (Α' 175), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 6

1. Επιτρέπεται η απόσπαση του τακτικού προσωπικού των δημοσίων υπηρεσιών, Ν.Π.Δ.Δ., των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού, καθώς και των φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται με τις διατάξεις του άρθρου 51 του ν. 1892/1990, όπως ισχύει κάθε φορά είτε ως εθνικών εμπειρογνωμόνων είτε για απασχόλησή τους σε υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή των κρατών-μελών της Ε.Ε., άλλων χωρών, καθώς και σε Διεθνείς και Περιφερειακούς Οργανισμούς, ως και σε Γραμματείες Διεθνών Συμβάσεων στο πλαίσιο προγραμμάτων για την ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ:

- α) των εθνικών διοικήσεων των κρατών-μελών ή άλλων χωρών και των υπηρεσιών της Ε.Ε.,
- β) των εθνικών διοικήσεων των κρατών-μελών της Ε.Ε.,
- γ) των εθνικών διοικήσεων των κρατών-μελών της Ε.Ε. και άλλων κρατών,
- δ) των υπηρεσιών Διεθνών και Περιφερειακών Οργανισμών, ως και των Γραμματειών Διεθνών Συμβάσεων.

Η απόσπαση γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και του οικείου Υπουργού, ύστερα από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου της υπηρεσίας προέλευσης του υπαλλήλου, καθώς και του συλλογικού οργάνου διοίκησης, στις περιπτώσεις που αυτό υφίσταται. ...

Η διάρκεια της απόσπασης ορίζεται μέχρι δύο (2) έτη, με δυνατότητα παράτασης μέχρι τέσσερα (4) έτη ακόμη.

Ο χρόνος της απόσπασης λογίζεται για κάθε συνέπεια ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στη θέση που κατέχουν οργανικά οι υπάλληλοι, οι οποίοι εξακολουθούν να λαμβάνουν τις μηνιαίες τους αποδοχές από την υπηρεσία, στην οποία ανήκουν οργανικά.

2...».

8. Στις διατάξεις των άρθρων 157 και 162 του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141), όπως η παράγραφος 9 του άρθρου 157 προστέθηκε με το άρθρο 82 του ν. 4986/2022 (Α' 204) και η παράγραφος 9 του άρθρου 162 προστέθηκε με το άρθρο 146 του ν. 5039/2023 (Α' 83), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 157 Άδειες μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού

1. Με πράξη του Κοσμήτορα της Σχολής, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος και αίτημα του μέλους Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) και αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», εγκρίνεται η χορήγηση των ακόλουθων αδειών:

α) επιστημονικής άδειας με πλήρεις αποδοχές, με ανώτατο όριο έως ένα (1) ακαδημαϊκό έτος για κάθε έξι (6) έτη συνεχούς υπηρεσίας ή έως ένα (1) ακαδημαϊκό εξάμηνο για κάθε τρία (3) έτη συνεχούς υπηρεσίας,

β) άδειας για την υποβολή αίτησης κατοχύρωσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας, με αποδοχές, με ανώτατο όριο έως τρεις (3) μήνες ανά τρία (3) ακαδημαϊκά έτη,

γ) ...

2. Δικαίωμα υποβολής αιτήματος για τη χορήγηση των αδειών της παρ. 1 έχουν τα μέλη Δ.Ε.Π. ανεξαρτήτως βαθμίδας, τα οποία έχουν συμπληρώσει τρία (3) έτη πραγματικής υπηρεσίας από την ημερομηνία του αρχικού διορισμού τους...

3. ...

4. Κατά τη χορήγηση των αδειών των παρ. 1 λαμβάνονται υπόψη οι εκπαιδευτικές ανάγκες των προγραμμάτων σπουδών του Τμήματος, ιδίως αυτές που σχετίζονται με το γνωστικό αντικείμενο του μέλους Δ.Ε.Π. που αιτείται την άδεια, η μη παρακώλυση της εύρυθμης λειτουργίας των προγραμμάτων σπουδών του Τμήματος, καθώς και η δυνατότητα αναπλήρωσης του διδακτικού έργου από άλλο διδάσκοντα στις άδειες της παρ. 3.

5...

9. Μέλη Δ.Ε.Π. πλήρους απασχόλησης δύνανται να αποσπώνται ως εμπειρογνώμονες σε διεθνείς οργανισμούς, με πράξη του Πρύτανη του οικείου Α.Ε.Ι., κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης Τμήματος και αιτήματος του ενδιαφερόμενου μέλους Δ.Ε.Π. και του διεθνούς οργανισμού. Το μέλος Δ.Ε.Π. συνεχίζει να λαμβάνει πλήρεις αποδοχές κατά το χρονικό διάστημα της απόσπασής του στον διεθνή οργανισμό, εφόσον δεν λαμβάνει άλλη αμοιβή από αυτόν. Ο συνολικός χρόνος απόσπασης δεν δύναται να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη. Η υπηρεσία των μελών Δ.Ε.Π. κατά τη διάρκεια της απόσπασης θεωρείται πραγματική υπηρεσία στην οργανική τους θέση. Δεν είναι δυνατή η απόσπαση μέλους Δ.Ε.Π., αν αυτό έχει λάβει την άδεια των περ. α) και β) της παρ. 1 κατά τα τελευταία τρία (3) έτη».

«Άρθρο 162 Κατηγορίες ειδικού διδακτικού προσωπικού

1. Ως ειδικό διδακτικό προσωπικό νοούνται τα μέλη Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), τα μέλη Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και τα μέλη Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.).

2. ...

9. Τα μέλη Ε.Ε.Π. και τα μέλη Ε.ΔΙ.Π. των Α.Ε.Ι. δύνανται να αποσπώνται ως εμπειρογνώμονες σε διεθνείς οργανισμούς κατ' αναλογική εφαρμογή της παρ. 9 του άρθρου 157».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σε αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

9. Αφετηρία σε κάθε ερμηνευτική προσέγγιση αποτελεί η γραμματική ερμηνεία, η οποία αναφέρεται στην αναζήτηση του νοήματος του κανόνα δικαίου το οποίο εμπεριέχουν, κατ' αρχάς, οι λέξεις που επιλέχθηκαν στον κρίσιμο κανόνα δικαίου (ΝΣΚ 119/2022 σκ.

17). Περαιτέρω, σύμφωνα με τις γενικές αρχές της μεθοδολογίας του δικαίου, ο νεότερος κανόνας δικαίου υπερισχύει του προγενέστερου και ο ειδικός κανόνας δικαίου υπερισχύει του γενικού. Κατά την αληθή έννοια των ανωτέρω αρχών, όπως αυτές προκύπτουν και από το γράμμα και το πνεύμα του άρθρου 2 του Α.Κ., οι νεότεροι και ειδικότεροι κανόνες αποκλείουν την εφαρμογή των παλαιότερων και γενικότερων, όταν ρυθμίζουν το ίδιο γενικά θέμα κατά τρόπο αντίθετο και σε κάθε περίπτωση διαφορετικό και ασυμβίβαστο προς τη ρύθμιση των παλαιότερων κανόνων, είτε ευνοϊκότερο είτε δυσμενέστερο σε σχέση με αυτούς (ΟΛΑΠ 5/2011 σκ. IV, ΑΠ 1488/2019 σκ. 3, 227/2018 σκ. 2, ΝΣΚ 41/2023 σκ. 19, 119/2022 σκ. 18, 15/2022 σκ. 16, 143/2001 σκ. 14). Βασική προϋπόθεση εφαρμογής των ως άνω γενικών αρχών είναι οι νόμοι να είναι τυπικά ισοδύναμοι (ΝΣΚ 15/2022 σκ. 16), το ρυθμιστικό πεδίο του νεότερου κανόνα δικαίου να συμπίπτει, μερικά ή ολικά, με εκείνο του προγενέστερου και το περιεχόμενο της ρύθμισης που περιέχεται σε αυτόν να διαφέρει από εκείνο του προηγούμενου (ΝΣΚ 119/2022 σκ. 18, 143/2021 σκ. 14). Η γενική αρχή ότι ο μεταγενέστερος νόμος καταργεί τον προηγούμενο έχει τη λογική βάση ότι, αφού ο νομοθέτης ρυθμίζει σήμερα τις ίδιες σχέσεις κατά τρόπο διαφορετικό από εκείνον κατά τον οποίο τις είχε ρυθμίσει παλαιότερα, είναι επόμενο στο εξής να ισχύει η νεότερη έκφραση της βούλησής του, που άλλαξε την προηγούμενη, ακόμα και όταν τούτο δεν ορίζεται κατά τρόπο ρητό και πανηγυρικό στον νεότερο νόμο (Βελ. Καρακώστας, «Δύναμη και σχέση προγενέστερου και μεταγενέστερου, γενικού και ειδικού νόμου», Σχόλιο στην ΔΕΑ 1808/2000, Δίκη, Νοέμβριος 2001). Τούτο δε, ισχύει πολύ περισσότερο όταν η νεότερη ρύθμιση είναι και ειδικότερη της παλαιότερης, διότι στην περίπτωση αυτή συντρέχουν δύο επιμέρους νομικά σημαντικοί λόγοι, για τους οποίους επιβάλλεται να υπερισχύσει η νεότερη διάταξη έναντι της παλαιότερης (ΝΣΚ 41/2023 σκ. 19, 119/2022 σκ. 19, 15/2022 σκ. 16, 143/2021 σκ. 15).

10. Με τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. 1104/1980 ρυθμίζεται η δυνατότητα απόσπασης των τακτικών υπαλλήλων των δημοσίων υπηρεσιών, των Ν.Π.Δ.Δ., των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, καθώς και των φορέων του δημόσιου τομέα, ως εθνικών εμπειρογνομόνων ή σε άλλη θέση σε υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή των κρατών-μελών της Ε.Ε., άλλων χωρών, καθώς και σε Διεθνείς και Περιφερειακούς Οργανισμούς, ως και σε Γραμματείες Διεθνών Συμβάσεων για τους σκοπούς που αναφέρονται στη διάταξη αυτή, στους οποίους, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του άρθρου 7 του ν. 3320/2005, με την οποία κωδικοποιήθηκε το τότε υφιστάμενο διάσπαρτο και αποσπασματικό νομοθετικό πλαίσιο, περιλαμβάνεται

και η προώθηση προγραμμάτων συνεργασίας τόσο με υποψήφιος για ένταξη στην Ε.Ε. χώρες, όσο και με τρίτες χώρες.

11. Ο αποσπασμένος υπάλληλος εξακολουθεί να ανήκει οργανικά στην υπηρεσία από την οποία αποσπάστηκε και ο χρόνος της απόσπασης λογίζεται για κάθε συνέπεια ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στη θέση, στην οποία ανήκει οργανικά (ΝΣΚ 15/2022 σκ. 12). Εξάλλου, οι εθνικοί εμπειρογνώμονες είναι άτομα που τίθενται στη διάθεση οργάνων της Ε.Ε. και παρέχουν βοηθητικές υπηρεσίες στους μόνιμους υπαλλήλους ή τους προσωρινούς υπαλλήλους των οργάνων αυτών (βλ. ΝΣΚ 566/2012 σχετικά με το καθεστώς των εθνικών εμπειρογνομένων στις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής). Κατά τον χρόνο της απόσπασής τους εξακολουθούν να λαμβάνουν τις αποδοχές από την οργανική τους θέση, σύμφωνα με παλαιότερη τροποποίηση της διάταξης του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. 1104/1980 με το άρθρο 87 παρ. 1 του ν. 1892/1990, με την οποία εναρμονίστηκε η εθνική νομοθεσία με την από 26.07.1988 απόφαση της Επιτροπής των Ε.Κ. για το μισθολογικό καθεστώς των εθνικών εμπειρογνομένων (Π.Ε.Ε./894/88).

12. Η διάρκεια της απόσπασης ορίστηκε αρχικά μέχρι δύο έτη, με δυνατότητα παράτασης μέχρι δύο έτη ακόμη. Με το άρθρο τέταρτο του ν. 4420/2016 ορίστηκε ότι η απόσπαση μπορεί να παραταθεί μέχρι τέσσερα έτη ακόμη. Με τη διάταξη αυτή, σύμφωνα με την οικεία αιτιολογική έκθεση, εναρμονίζεται το εθνικό δίκαιο με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής C (2008) 6866 final 12.11.2008 και ενισχύεται η ενεργή και διαρκής συμμετοχή και παρουσία της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Με την τελευταία αυτή απόφαση θεσπίζονται κανόνες για την απόσπαση εθνικών εμπειρογνομένων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ορίζεται, μεταξύ άλλων (άρθρο 4 παρ. 1), ότι η απόσπαση εθνικού εμπειρογνώμονα μπορεί να παρατείνεται για χρονική περίοδο όχι μεγαλύτερη της τετραετίας.

13. Στο Κεφάλαιο ΙΗ΄ του Α΄ Μέρους του ν. 4957/2022 αντιμετωπίζονται ζητήματα υπηρεσιακής κατάστασης και δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. με σκοπό την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία των Ιδρυμάτων (βλ. οικεία αιτιολογική έκθεση σελ. 465). Ειδικότερα, στις παραγράφους 1, 2, 4 και 6 του άρθρου 157 του νόμου αυτού προβλέπεται η δυνατότητα χορήγησης στα μέλη Δ.Ε.Π. συγκεκριμένων αδειών (επιστημονικής, άδειας για την υποβολή αίτησης κατοχύρωσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας και άδειας άνευ αποδοχών) και ρυθμίζεται η διαδικασία και η συχνότητα χορήγησής τους, το ανώτατο όριο της διάρκειάς τους και οι ουσιαστικές προϋποθέσεις για τη λήψη τους. Οι παραπάνω ρυθμίσεις εκκινούν από την πρόνοια

του νομοθέτη η απουσία των μελών Δ.Ε.Π. από τα κύρια καθήκοντά τους στο Α.Ε.Ι., που είναι, μεταξύ άλλων, η παροχή διδακτικού, ερευνητικού, επιστημονικού, εργαστηριακού και διοικητικού έργου προς το Τμήμα, στο οποίο έχουν εκλεγεί, αλλά και γενικά προς το Α.Ε.Ι., να μην διαταράσσει την ομαλή λειτουργία του Α.Ε.Ι. και να μην δυσχεραίνει ούτε να εμποδίζει την εκπλήρωση της αποστολής του, που, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 3 του ν. 4957/2022, είναι, ανάμεσα στα άλλα, η προσφορά υψηλής ποιότητας ανώτατης εκπαίδευσης και η παραγωγή και μετάδοση της γνώσης μέσω της διδασκαλίας και της έρευνας, που κατατείνουν στην προστασία του συνταγματικά κατοχυρωμένου κοινωνικού δικαιώματος των διοικουμένων στην εκπαίδευση (πρβλ. ΣΤΕ 1495/2021 σκ. 13, 2491/2018 σκ. 5, 1372/2018 7μ. σκ. 4). Προς τούτο, στην παράγραφο 4 του άρθρου 157 ορίζεται ρητά ότι, κατά τη χορήγηση των αδειών της παραγράφου 1, λαμβάνονται υπόψη οι εκπαιδευτικές ανάγκες των προγραμμάτων σπουδών του Τμήματος, ιδίως αυτές που σχετίζονται με το γνωστικό αντικείμενο του μέλους Δ.Ε.Π. που αιτείται την άδεια, καθώς και η μη παρακώλυση της εύρυθμης λειτουργίας των προγραμμάτων σπουδών του Τμήματος.

14. Με το άρθρο 82 του ν. 4986/2022 προστέθηκε παράγραφος 9 στο άρθρο 157 του ν. 4957/2022, με την οποία ρυθμίζεται η δυνατότητα απόσπασης μελών Δ.Ε.Π. πλήρους απασχόλησης, προκειμένου να αναλάβουν θέση εμπειρογνώμονα σε διεθνή οργανισμό, και ορίζεται ότι αρμόδιο προς τούτο όργανο είναι ο Πρύτανης του οικείου Α.Ε.Ι., ο δε συνολικός χρόνος απόσπασης δεν δύναται να υπερβαίνει τα τρία έτη. Σύμφωνα με την οικεία αιτιολογική έκθεση (σελ. 10 και 14), με τη ρύθμιση αυτή σκοπείται, μακροπρόθεσμα, η αποτελεσματική εκπροσώπηση της Χώρας σε διεθνείς οργανισμούς και η ενίσχυση της εξωστρέφειας και της διεθνοποίησης των Α.Ε.Ι., ενώ εξασφαλίζεται η πιο αποδοτική/αποτελεσματική λειτουργία των Α.Ε.Ι. Από τη γραμματική διατύπωση του άρθρου αυτού και τη νομοτεχνική ένταξή του ως παράγραφος 9 στο άρθρο 157 του ν. 4957/2022, προκύπτει ότι με τις διατάξεις αυτές ο νομοθέτης ρύθμισε ειδικά το ζήτημα της απόσπασης των μελών Δ.Ε.Π. σε διεθνείς οργανισμούς, με γνώμονα, όπως και στην περίπτωση των αδειών της παραγράφου 1 του άρθρου 157, τη διασφάλιση της θεραπείας των εκπαιδευτικών αναγκών του Τμήματος και την αποφυγή διατάραξης της εύρυθμης λειτουργίας του, που αποτελούν λόγους ευρύτερου δημοσίου συμφέροντος. Προς τούτο προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι τα μέλη Δ.Ε.Π. δύνανται να αποσπώνται στις παραπάνω θέσεις με πράξη του Πρύτανη του οικείου Α.Ε.Ι., επομένως, με απόφαση που εκδίδεται κατά διακριτική ευχέρεια (πρβλ. ΔΕΑ 2005/2019 σκ. 5), ότι της πράξης αυτής προηγείται σχετική

εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος επί του αιτήματος απόσπασης, η οποία πρέπει να γίνει δεκτό, κατ' ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 157, ότι λαμβάνει υπόψη τις εκπαιδευτικές ανάγκες και την ομαλή λειτουργία των προγραμμάτων σπουδών, ότι ο συνολικός χρόνος απόσπασης δεν δύναται να υπερβαίνει τα τρία έτη, χωρίς να προβλέπεται δυνατότητα παράτασης και ότι δεν είναι δυνατή η απόσπαση αν το μέλος Δ.Ε.Π. έχει λάβει την άδεια των περ. α' (επιστημονική άδεια) και β' (άδεια για την υποβολή αίτησης κατοχύρωσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας) της παραγράφου 1 του άρθρου 157 κατά τα τελευταία τρία έτη. Πρόκειται, δηλαδή, για πλήρη ρύθμιση του θέματος της απόσπασης μελών Δ.Ε.Π. σε διεθνείς οργανισμούς, στους οποίους αναμφίβολα περιλαμβάνεται και η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΤΕ 2661/2003 σκ. 12, ΝΣΚ 566/2012 σκ. ΙΙ3 σελ. 12, Π. Νάσκου-Περράκη/Κ. Αντωνόπουλος/Μ. Σαρηγιαννίδης, Διεθνείς Οργανισμοί, 2η έκδ., 2019, σελ. 61, Κ. Χατζηκωσταντίνου/Χ. Αποστολίδης/Μ. Σαρηγιαννίδης, Θεμελιώδεις Έννοιες στο Διεθνές Δημόσιο Δίκαιο, 2014, σελ. 187, 188, Ε. Σαχπεκίδου, Ευρωπαϊκή Δίκαιο, 2011, σελ. 117, πρβλ. ΝΣΚ 86/2021), η δε Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποτελεί, σύμφωνα με το άρθρο 13 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (Σ.Ε.Ε.), που κυρώθηκε από την Ελλάδα με τον ν. 3671/2008 (Α' 129), θεσμικό της όργανο.

15. Με τις διατάξεις του άρθρου 162 του Κεφαλαίου ΙΘ' του Α' Μέρους του ν. 4957/2022 ρυθμίζονται αυτοτελώς ζητήματα σχετικά με την υπηρεσιακή κατάσταση, τα καθήκοντα, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μελών των κατηγοριών του ειδικού διδακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι., μεταξύ των οποίων και τα μέλη Ε.Δι.Π., τα οποία επιτελούν εργαστηριακό - εφαρμοσμένο διδακτικό έργο, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 164 του ν. 4957/2022. Με το άρθρο 146 του ν. 5039/2023 προστέθηκε παράγραφος 9 στο παραπάνω άρθρο 162 και ορίστηκε ότι, τα μέλη Ε.Δι.Π., καθώς και τα μέλη Ε.Ε.Π., δύνανται να αποσπώνται ως εμπειρογνώμονες σε διεθνείς οργανισμούς, με αναλογική εφαρμογή της παραγράφου 9 του άρθρου 157.

16. Από όσα προεκτέθηκαν προκύπτει ότι οι διατάξεις των παραγράφων 9 του άρθρου 157 και 9 του άρθρου 162 του ν. 4957/2022, όπως προστέθηκαν με το άρθρο 82 του ν. 4986/2022 και το άρθρο 146 του ν. 5039/2023 αντίστοιχα, ρυθμίζουν κατά τρόπο ειδικό το ζήτημα της απόσπασης σε διεθνείς οργανισμούς, όπως είναι η Ε.Ε., των μελών Δ.Ε.Π. και των μελών Ε.Ε.Π. και Ε.Δι.Π. των Α.Ε.Ι., και είναι ειδικότερες και νεότερες εκείνων της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του ν. 1104/1980, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 7 του ν. 3320/2005 και, ακολούθως, το πρώτο εδάφιο της με το τέταρτο του ν. 4380/2016 και το προτελευταίο εδάφιο της με το άρθρο τέταρτο

του ν. 4420/2016, και ως τέτοιες, με βάση τις θεμελιώδεις αρχές της μεθοδολογίας του δικαίου, κατισχύουν των τελευταίων, που αφορούν γενικά όλους τους τακτικούς υπαλλήλους του δημόσιου τομέα.

17. Στην προκειμένη περίπτωση, σύμφωνα με το διδόμενο πραγματικό, το αίτημα της ..., που φέρει την ιδιότητα του μέλους Ε.ΔΙ.Π., για παράταση της απόσπασής της σε θέση εθνικού εμπειρογνώμονα στη Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, υποβληθέν υπό την ισχύ του ν. 5039/2023, διέπεται, σύμφωνα με το άρθρο 146 του νόμου αυτού, από το ειδικό καθεστώς της παραγράφου 9 του άρθρου 157 του ν. 4957/2022, όπως προστέθηκε με το άρθρο 82 του ν. 4986/2022, το οποίο είναι ειδικότερο και νεότερο σε σχέση με εκείνο της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του ν. 1104/1980, όπως ισχύει, σύμφωνα με το οποίο, η απόσπαση μέλους Ε.ΔΙ.Π. διενεργείται με πράξη του Πρύτανη του Α.Ε.Ι., κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης του Τμήματος, ο δε συνολικός χρόνος απόσπασης δεν δύναται να υπερβαίνει τα τρία έτη.

18. Εξάλλου, ενόψει του προεκτεθέντος σκοπού δημοσίου συμφέροντος που θέλει να θεραπεύσει ο νομοθέτης με τις ρυθμίσεις των άρθρων 157 του ν. 4957/2022 και 82 του ν. 4986/2022, αλλά και του ότι τελούσε σε γνώση ότι, μέχρι τη δημοσίευση του άρθρου 146 του ν. 5039/2023, τα μέλη Ε.ΔΙ.Π. μπορούσαν να αποσπώνται σε θέσεις εθνικών εμπειρογνομένων σε υπηρεσίες της Ε.Ε. κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. 1104/1980, όπως συνέβη με το μέλος Ε.ΔΙ.Π. του ερωτήματος για την περίοδο από 30.11.2021 μέχρι 30.11.2024, το θεσπιζόμενο ανεπίτρεπτο της απόσπασης μέλους Ε.ΔΙ.Π. για περισσότερο από τρία έτη στις παραπάνω θέσεις δεν άρχεται ημερολογιακά από την έναρξη ισχύος του ν. 5039/2023 (03.04.2023) αλλά ενεργοποιείται εφόσον η τριετία συμπληρωθεί υπό την ισχύ του νόμου αυτού, ανεξαρτήτως του αν η προηγούμενη απόσπαση ή η τυχόν παράτασή της είχε αποφασιστεί με βάση διατάξεις άλλου νόμου (πρβλ. ΝΣΚ 12/2016 σκ. 11).

Απάντηση

19. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε') γνωμοδοτεί ομόφωνα ως εξής:

Το αίτημα για παράταση της απόσπασης της ..., μέλους του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού του Τμήματος Δημοσιογραφίας και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σε θέση εθνικού εμπειρογνώμονα στη Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα κριθεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 9 του άρθρου 162 του ν. 4957/2022, όπως η παράγραφος αυτή

προστέθηκε με το άρθρο 146 του ν. 5039/2023, και της παραγράφου 9 του άρθρου 157 του ν. 4957/2022, όπως η παράγραφος αυτή προστέθηκε με το άρθρο 82 του ν. 4986/2022, οι οποίες είναι ειδικότερες και μεταγενέστερες των διατάξεων του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. 1104/1980, όπως ισχύει.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 20-11-2024

Η Πρόεδρος

Ο Εισηγητής

Αικατερίνη Ι. Γρηγορίου
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Νικόλαος Παπαντίνας
Πάρεδρος ΝΣΚ